

KAR VIDIŠ, IZBERI, KUPI!

Trgovine in nakupovanja so mi bili vedno zelo postranske pa tudi dokaj nadležne stvari in topogledno se mi je v sedemdesetih in osemdesetih zdelo mesto celo lepše; brez vsiljivih napisov in kričečih trgovin. No, ampak včasih pa je bilo le potrebno kaj kupiti in takrat izbira kam iti (na srečo) ni bila velika.

Na začetku Gosposke je bila veleblagovnica KVIK (Kar Vidiš Izberi Kupi) s prvimi tekočimi stopnicami v mestu. V KVIK-u je bilo »svega i svašta«, od bifeja in tehnike v kleti, drogerije v pritličju pa vse do otroškega oddelka na vrhu. Mulcem so se nam seveda tekoče stopnice zdele nekaj fantastičnega, se pa spomnim, da se je te novitete marsikdo od starejših nekoliko bal. Nekaj časa so krožile celo govoriče o tem, kako zelo nevarna je vožnja z njimi. KVIK je bil zanimiv tudi zaradi tega, ker je imel medetaže, do katerih se je dalo priti po zelo širokih stopnicah obloženih s svetlo rjavim tapisonom. V eni medetaži so prodajali čevlje, v drugi pa blago. Na splošno pa mi ta veleblagovnica ni bil nikoli preveč povšeči, tam sem le kdaj pa kdaj zajahal električnega konjička za 1 dinar.

Še manj kot KVIK mi je sedla Modna hiša na Partizanski. Tudi tu je bil v kleti bife in samopostrežna trgovina, zraven pa banka. Modne hiše nisem maral, ker sem si tam zlomil zob. V pritličju so imeli v sedemdesetih namreč velike okrogle razstavne valje, obložene z ultrapasom, polne

dokolenk, majic ali spodnjega perila, in bili so ravno prav visoki, da sem se kot štiri ali petletni mulc zabil v oster rob in si zlomil mlečno enkico levo zgoraj. Seveda sem kričal kot »jesihar«.

Tudi v Modni hiši je bilo v zgornji etaži moč kupiti blago in usnjeno galanterijo, gor pa so vodile široke stopnice obložene s črno narebreno gumo, da ni drselo. Seveda je imela veleblagovnica, kot se spodobi, tudi tekoče stopnice. Za gor na desni in za dol na levi strani tistih »navadnih« – po JUS-u. Te stopnice so se dale zelo dobro preskakovati, ker mislim, da so bile nekoliko bolj položne od tistih v KVIK-u. Je pa bila v začetku osemdesetih let dokaj velika verjetnost, da ste v prehodu med Partizansko cesto in vhomdom v Modno hišo, tam pri izložbah srečali Žižeka, ki ga je, predvsem dekletom, zelo rad kazal. Če ne tam, pa pred Prvo gimnazijo.

Tretja veleblagovnica, največja in tudi meni najljubša (kolikor so mi trgovine pač lahko bile) je bil Merkur med Vetrinjsko in Svetozarevsko. Ena najbolj frajerskih stvari Merkurja so bile črke na strehi, ki so menjavale barve in napis Merkur se je nežno štiriindvajset ur na dan prelival od rumene do vijolične in nazaj. Predvsem zvečer jih je bilo lepo opazovati, medtem ko ste čakali pred Večerom na avtobus.

Stvari v Merkurju so bile zastavljene sila premišljeno, saj je bil na primer tehnični oddelek v kleti, tako da moški populaciji, ki je seveda med klientelo Merkurja prestavljala manjšino, ni bilo potrebno prehoditi cele veleblagovnice in umirati od dolgčasa – morda bi marsikateri dedec doživel

celo rahel živčni zlom – ampak so morali samo do prvih tekočih stopnic. V kleti so tako med »šraufi« in maticami, cevmi za kopalnico, sifoni in odtoki ter čopiči in barvami našli svojo oazo miru in zatočišče, dovolj oddaljeno od nepomembnih reči, ki so jih prodajali v višjih etažah. Poleg tekočih stopnic se je v višja nadstropja dalo tudi po širokem stopnišču s stenami, obloženimi s tapisonom, na vsaki strani stopnic je bilo široko držalo za roke prevlečeno z imitacijo lesa iz ultrapasa.

Najbolj zanimiv del Merkurja za nas mulce je bilo priltičje, točneje oddelek s ploščami – če se ne motim, se je kasneje ta oddelek preselil v drugo nadstropje. Glasbeni kotiček, oblečen v (seveda) ultrapas rdečega odtenka, je imel na eni strani police s ploščami, na drugi pa s kasetami. No, pravzaprav so bili razstavljeni samo ovitki, se pa je dalo tam kdaj pa kdaj izmakniti plastično zaščito za LP-jke. Tudi na »oddelku« s kasetami so bile samo prazne škatle in to v posebnih razstavnih poličkah, ki so se dale listati kot knjiga. Med obema sekcijama je bil prodajni pult in tam se je na dveh gramofonih poslušalo izbrane plošče. Pri slušalkah je bila vedno gneča.

(V tistih časih sem bil večkrat kot v Merkurjevem oddelku s ploščami le še v Melodiji na Gosposki, kjer je delal Feki in prodajal kitare, ki smo si jih blazno želeli, a zanje nikoli imeli denarja. La kakšno trzalico ali struno smo kupili ... in si napasli oči).

Zgornja nadstropja Merkurja me kot mulca niso najbolj zanimala, čeprav so v tej trgovski hiši ponujali vse, od metraže, spodnjega perila, moških in ženskih oblačil, pohištva,

čevljev, igrač, v najvišjem nadstropju pa so imeli na velikih valjih navite ali obešene celo preproge. Izbira je bila tolikšna, da bi tam kupoval celo sam Aladin.